

عوامل کارآمدی زن در مصونیت از انحراف جنسی شوهر در خانواده متعالی

استاد راهنما: سرکار خانم ام البنین صیدانلو

نویسندگان: کوثر تقوی، فاطمه حدادی، محبوبه درخشان.

مدرسه علمیه الزهرا (س) ساری / استان مازندران

چکیده

زن به عنوان عنصر اصلی تشکیل دهنده خانواده قادر است با کارآمدی که دارد در سلامت و تحکیم خانواده نقش داشته باشد و آن را به سمت تعالی سوق دهد. عوامل گوناگونی می‌توانند به خانواده آسیب برسانند که یکی از آنها انحراف جنسی شوهر است؛ زیرا شوهر به عنوان مسئول تأمین اقتصاد خانواده، به صورت مداوم خارج از خانه و در ارتباط با افراد مختلف است و نیز به دلیل جنبه تحریک‌پذیری از طریق نگاه، شرایط انحرافات جنسی بیشتری نسبت به زن دارد. بنابراین، ضروری است که زن از جایگاه و نقش‌های خود در حوزه روابط خانوادگی آگاهی داشته باشد. محقق با روش توصیفی به بررسی عوامل کارآمدی زن در مصونیت از انحراف جنسی شوهر پرداخته است و به این نتایج دست یافت که زن می‌تواند با آراستگی، مدیریت فضای مجازی، ارضای نیاز جنسی، احساس امنیت عاطفی و جلوگیری از نصب ماهواره از انحراف جنسی شوهر مصون بماند.

کلید واژه‌ها: زن، انحراف جنسی، شوهر، خانواده متعالی.

مقدمه

بی‌گمان خانواده- به ویژه در اسلام- از قداست، ارزش و اهمیت بسیار بالایی برخوردار است. خانواده کانون حفظ سنن ملی و اخلاقی و مرکز رشد عواطف و احساسات انسانی است. زن در اسلام به عنوان رکن رکن خانواده و نیمی از پیکره اجتماع از جایگاه ارزشمند و والایی برخوردار است و عنصر اساسی در تشکیل خانواده در طول قرن‌هاست و در اجتماع و در خانواده نقش اساسی دارد. از مهمترین و ارزشمندترین نقش زن، نقش همسری است. زن سازنده جامعه است و قادر است جامعه را به سمت سعادت و تعالی و یا به سمت انحراف و فساد سوق دهد. در قرآن کریم حدود ۴۰۰ آیه در مورد زنان نازل گردیده و بیان گر اهمیت نقش زنان است.

زن و خانواده دورکن اصلی جامعه بوده و نقش اساسی آنها در رشد و تعالی انسان غیر قابل انکار است. جامعه بشری بدون خانواده برپا نمانده خانواده ای که متعادل و بانشاط باشد می تواند فرزندان قوی و با اعتماد به نفس و کاردان تربیت کند که باعث پیشرفت و ترقی جامعه به سمت کمالات می شود. شناخت عواملی که به تحکیم بنیاد خانواده کمک می کند بسیار ضروری است، چون خانواده نیز مانند هر نهاد اجتماعی دیگر با تهدید هایی رو به رو می شود. عوامل گوناگونی می توانند به خانواده آسیب برسانند که یکی از این عوامل انحراف جنسی شوهر است در صورتی که شوهر دچار انحراف جنسی شود پیامدهای زیان باری به وجود می آورد که هم به کانون گرم خانواده و هم به جامعه آسیب می زند؛ زیرا شوهر به عنوان مسئول تامین اقتصاد خانواده به صورت مداوم خارج از خانه و در ارتباط با افراد مختلف است و باتوجه به تنوع و گستردگی انواع وسایل ارتباطی، در دنیای امروز، بستری را فراهم کرده است تا افراد و به خصوص مردان که خارج از خانه و به دور از خانواده مشغول فعالیت هستند و به دلیل دارا بودن جنبه تحریک پذیری از طریق نگاه، شرایط انحرافات جنسی بیشتری نسبت به زن ها داشته باشند

اگر زن با استفاده از آموزه های دینی و روانشناختی به وظایف خود عمل کند، مرد از این گزند دور می ماند. بنابراین ضروری است که زن از جایگاه خود و نقش هایی که می تواند در حوزه روابط خانوادگی ایفا کند آگاهی داشته باشد تا با علم به این موضوع بتواند در جهت سامان دادن به خانواده و روابط خانوادگی حاکم بر آن تاثیرگذار بوده و سازنده باشد.

از نظر پیشینه به صورت خاص به این موضوع پرداخته نشده است، اما آثاری مانند سهراب مروتی در مقاله تحت عنوان علل و عوامل انحراف جنسی از دیدگاه قرآن و روایات به تبیین انواع انحرافات و علل و عوامل پیدایش آن پرداخته است و ریشه بسیاری از این انحرافات را به محیط نامناسب خانواده بازگردانده است.

بنابراین، با توجه به مصون ماندن شوهر از انحراف جنسی در خانواده ی متعالی، محقق به دنبال عوامل کارآمدی زن همچون ارضای نیاز جنسی، آراستگی زن، مدیریت فضای مجازی و شناخت این موارد می باشد که به منحرف نشدن شوهر و حفظ بنیان خانواده کمک کند.

مفهوم شناسی

خانواده متعالی:

«خانواده» در لغت به معنای خاندان، دودمان، اهل خانه، زن و فرزند، و فامیل به کار رفته است. (دهخدا، ۱۳۷۷ش، ج ۶، ص ۹۴۳۸) خانواده در نظر بسیاری از مردم به منزله یک واحد اجتماعی است که شامل یک زوج متأهل و فرزندانسان است که در خانه‌ای در کنار یکدیگر زندگی می‌کنند. (محمودیان، ۱۳۸۷ش، ص ۷۷) پس می‌توان عناصر اصلی تشکیل خانواده را زن و مردی دانست که مطابق آداب و رسوم اجتماعی خویش، زندگی را در کنار همدیگر آغاز کرده و معمولاً فرزندانانی به جمع آنها افزوده می‌گردد.

«تعالی خانواده» یعنی پرداختن به جنبه‌های حقیقی انسان و ایجاد زمینه رشد برای آن. در موضوع تعالی خانواده باید زمینه‌ای برای رشد فکری و روحی و اخلاقی زن و مرد فراهم شود و هر دو آگاهانه و مسئولانه، فرزندان را بر مدار تربیت الهی و خوی انسانی، آموزش و پرورش دهند تا به تولد ثانویه، یعنی «تولد اخلاق انسانی» برسند. (مهری سویی، ۱۳۸۷ش، ص ۲۳) خانواده متعالی بر اساس ضوابط معقول و مشروع تشکیل گردیده و مناسبات و روابط میان اعضای آن منطبق با استانداردهای اسلامی است و در آن حقوق متقابل افراد باید رعایت شده و تعامل بر اساس صمیمیت و اخلاص و روابطی هدف‌دار باشد تا در نهایت منجر به تربیت انسان‌هایی شایسته و مؤثر در ساخته شدن جامعه ایده‌آل اسلامی گردد.

انحراف جنسی:

مجمع مقاییس اللغة در مورد واژه «انحراف» چنین می نویسد: «سه حرف اصلی آن «ح،ر،ف» هستند و «انحراف» یعنی عدول از حد و اندازه چیزی و انحراف از چیزی گفته می شود منحرف شد از آن.» (ابن فارس، ۱۴۰۴، ص ۲/۴۲) در تعریف انحراف جنسی، تعریف دقیق و مورد پذیرش همگان در دست نیست و جامعه شناسان، زیست شناسان، علمای علم اخلاق و روانشناسان با یکدیگر توافق کامل و کلی ندارند. جامعه شناسان چنانچه روش های لذت یا ارضای جنسی مورد قبول و تصویب جامعه نباشد، آن را انحراف جنسی می دانند. زیست شناسان در روابط جنسی فقط به تولید مثل و بقای نوع توجه دارند و هر آمیزشی که در راه نیل به این هدف نباشد، از نظر آنها انحراف جنسی محسوب می شود. از نظر اخلاقی نیز به هر نوع ارضای

جنسی که مورد نکوهش قرار گیرد و بلافاصله احساس ندامت به فرد دست دهد، انحراف جنسی گفته می شود و کسی که بر خلاف تکلیف رفتار کند و مرتکب خلاف اخلاق شود، دچار ندامت و پشیمانی می گردد و از عذاب وجدان رنج می برد و خود را خوشبخت و سعادتمند نمی یابد.

روانشناسان، انحراف جنسی را عبارت از آن دانسته اند که فرد از حالت تعادل روانی و رفتاری خارج شود که این امر خود ناشی از بهم خوردن وحدت درون است که جامعه شناسان آن را نوعی رفتار تبهکارانه خلاف موازین اجتماعی مورد قبول دانسته اند که وجودش را برای دوام نظام اجتماعی و عدالت، زیانبخش می دانند. (مروتی، و دیگران، ۱۳۹۳، ص ۹۵/۹۴)

۱. آراستگی

یکی از عوامل کارآمدی زن در مصون ماندن از انحراف جنسی مرد، آراستگی است. آراستگی یعنی آراسته بودن و عمل آراسته از نظر لغوی به معنای زینت دادن و تزئین کردن است. (معین، ۱۳۸۸، ج ۱، ص ۳۹)

در متون اسلامی، از آراستگی و زینت زنان برای غیر شوهرانشان که نامحرم ایشان هستند به دلیل تحریک مردان و آلوده شدن آنها به گناه نکوهش شده است همانطور که پیامبر فرمودند: هر زنی که بوی خوش بکارد و از خانه اش بیرون رود، مورد لعن خداوند است تا آنکه به خانه بازگردد. (طبرسی، ۱۳۷۰، ص ۷۰) (رحیمی، ۱۳۹۶، ص ۳۹)

محیط خانه باید محل امنیت و آرامش روانی برای زن و شوهر باشد. رسیدن به آرامش روانی در خانه زمینه های ایجابی مختلفی دارد. یکی از این زمینه ها را باید در تحقق آرامش بصری و به طبع آرامش روحی و روانی و عاطفی جستجو کرد. آرایش نمودن زن برای همسر در محیط خانه یکی از راه های ایجاد آرامش بصری، تسکین و اطمینان نگاه و مقدمه حصول آرامش روانی و سلامت روابط زناشویی است. حس زیبایی دوستی و جمال طلبی یکی از گرایش های فطری نوع انسان هاست در صورت اشباع نشدن از طریق مشروع به جستجوی راه های دیگر تحریک خواهد شد.

مرد به طور فطری به دنبال زیبایی است و معارف دینی تامین این گزینه فطری را در محیط خانه بر عهده ی زنان قرار داده است. آرایش کردن زن برای شوهرش در محیط خانه یکی از راه های تحقق این امر است (صدری، غلامعلی مقدم، ۱۴۰۰، ش ۱، ص ۱۹۰ و ۱۹۱) همانطور که پیامبر می فرماید: بهترین زنان شما آن زنی است که برای شوهرش آرایش و زینت می کند اما از بیگانگان خود را می پوشاند. (مجلسی، ۱۴۰۳، ج ۱۰۳، ص ۲۳۵)

در این بیان نورانی، آرایش و جلوه‌گری زن از جمله صفات و کمالات همسر مطلوب شمرده شده و نیز این جلوه‌گری حق انحصاری مرد در محیط خانه به شمار آمده است. در این روایت دو بعد مورد تذکر قرار گرفته و خانواده دینی ممکن است از هر دو بعد دچار آسیب شود: یکی کوتاهی زن در محیط خانه در زینت و آرایش برای شوهر و دیگری اضعای حق انحصاری شوهر در این جلوه‌گری به کشاندن دامنه دلربایی و جلوه‌گری به محیط‌های عمومی و معرض نگاه دیگر نامحرم‌ان که زمینه تحریک عواطف جنسی و انحراف خانواده از مسیر طبیعی و الهی خود خواهد شد.

اگرچه آسیب‌های اخلاقی مردان در خانواده مانند دیگر پدیده‌های روحی معلول علل و عوامل گوناگونی است و کشش و جاذبه شدید جنسی در عمده انحرافات اخلاقی و جنسی مردان نقش دارد اما شاید بتوان یکی از عوامل انحراف اخلاقی و جنسی مردان در این زمینه را اشباع نشدن مشروع و معقول این امر فطری در محیط خانه به شمار آورد. اگر زن در محیط خصوصی برای شوهر خود آرایش کرد حق چشم و نگاه مشروع شوهر را به جا آورده است و ادای این حق برای شوهر آرامش بصری و آسایش روحی و روانی را به دنبال خواهد داشت و چنین مردی در بیرون از خانه برای نگاه به دیگران حریص نخواهد بود. (صدری، غلامعلی مقدم، ۱۴۰۰، ص ۱۹۱)

بنابراین، زن در خانواده‌ی متعالی می‌تواند با زینت خود و جلوه‌گری اختصاصی برای شوهر در مصون ماندن از انحرافات، بخصوص انحراف جنسی شوهر تاثیر بسزایی داشته باشد و با این کار چراغ خانه و خانواده را روشن نگه دارد.

۲. ارضای نیاز جنسی

از دیگر عوامل کارآمدی زن در مصونیت از انحراف جنسی شوهر ارضای نیاز جنسی اوست. بی‌شک یکی از نیازهای ارضای نیاز جنسی است که طریق مشروع آن، تنها با پیوند زناشویی صورت می‌گیرد که در این صورت و از راه مشروع دارای آثار روحی و جسمی فراوانی می‌باشد. رابطه زناشویی می‌تواند از آسیب‌های اجتماعی مانند تجاوز به عنف، چشم‌چرانی و هوس رانی کم کند و جلوی کارهایی که عفت عمومی را خدشه دار می‌کنند را بگیرد.

از نظر اسلام بر زن واجب است در غیر ایامی که از نظر شرع محدودیت دارد، نسبت به ارضای جنسی شوهرش جواب مثبت بدهد و حتی مستحب است در این زمینه پیش قدم شده و آمادگی خودش را اعلام کند. (صفورایی، ۱۳۸۹، ص ۸)

قرآن زن و شوهر را به منزله‌ی لباس یکدیگر می‌داند: «هُنَّ لِبَاسٌ لَكُمْ وَأَنْتُمْ لِبَاسُ هُنَّ» (بقره، آیه ۱۸۷) و چنان که لباس، انسان را از سرما و گرما حفظ کرده، عیوبش را می‌پوشاند، زن

۵. جلوگیری از نصب ماهواره در خانه

یکی دیگر از عوامل کارآمدی زن در مصونیت از انحراف جنسی شوهر جلوگیری از نصب ماهواره در خانه است. برنامه های ماهواره ای خارجی برنامه هایی هستند که خارج از ایران ساخته شده و مورد تایید وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی قرار نگرفته است. (دیوبند، و دیگران، ۱۳۹۲، ص ۴۷)

مهم ترین اثر ماهواره متوجه مهم ترین بنیان اجتماع است و آسیب های آن در گام اول متوجه خانواده ها و اعضای آن است؛ خانواده ای که در ذهن زن و مرد تقدس و احترامی لایزال دارد و تغییر در آن به اغتشاش ذهنی، نا آرامی و نا رضایتی از زندگی منجر می شود. (غفاری، داریوش و دیگران، ۱۳۹۶، ص ۱۷)

زن اگر از نصب ماهواره در خانه جلوگیری نکند و نسبت به عوارض آن آگاهی لازم را به اعضای خانواده به خصوص شوهر ندهد ماهواره با حضور خود در خانه ایرانیان به خصوص ترین حوزه های زندگی آنان دسترسی پیدا و با نمایش مناسبات و روابط ناسازگار با زندگی ایرانی اسلامی الگوهای مختلف زندگی خانوادگی را معرفی می کند این در حالیست که محتویات چنین روابط و ارتباطاتی بر اساس واقعیات زندگی اسلامی بنا نشده است و با عناصر دینی و آیین اسلامی فاصله ای پرنشدنی دارد. ورود ماهواره به فضای خانواده مساوی است با اختصاص زمانی برای دنبال کردن برنامه های آن این در حالی است که تلاش شبکه های ماهواره ای برای جذب تماشاگران سبب گسترش و تنوع هرچه بیشتر برنامه ها می شود و این موضوع اشتیاق بیشتر کاربران برای استفاده از آن را به دنبال دارد که در نهایت کاهلی در تکالیف نقشی را به دنبال خواهد داشت. قصور و کم کاری در انجام درست نقش ها موجب تعارضات زناشویی و مقدمه ای برای بهانه گیری ها می باشد که طلاق عاطفی و قانونی مراتب بعدی آن است همچنین استفاده از ماهواره به دلیل برنامه های نامناسب و فیلم مبتذل و هرزه نگاری سبب ایجاد نگرش مثبت به برقراری رابطه با جنس مخالف خارج از عرف و فرهنگ و انحراف جنسی مرد می شود. (غفاری، و دیگران، ۱۳۹۶، ص ۱۷)

چنانچه ویلیامز، هاول، کوپر، یونیل و پاولوس (۲۰۰۴) نشان داده اند که بین میزان استفاده از مطالب هرزه نگاری و رفتارهای انحرافی جنسی رابطه برقرار است. (مسعود نیا، جسمانی، ۱۳۹۲، ص ۴۴) بنابراین، با حضور ماهواره در خانواده، با توجه به آسیب هایی که دارد، بهتر است که زن به عنوان مادر و همسر مانع از حضور آن شود، تا اعضای خانواده بخصوص مرد

¹ williams,howell,cooper,yuille,paulhus

تحت تاثیر تصاویر و فیلم های مبتذل قرار نگیرد که سرانجام این موضوع، به انحراف کشیده شدن مرد و اختلال آرامش زوجین و خانواده است.

نتیجه گیری

زن مظهر جمال الهیست و در اسلام به عنوان رکن رکن خانواده و نیمی از پیکره اجتماع، از جایگاه ارزشمند و والایی برخوردار است که با کار آمدی که دارد می تواند جامعه و همچنین عضوی از آن که خانواده می باشد را به سمت سعادت و تعالی سوق دهد و موجب تحکیم و سلامت خانواده شود و آن را از انحراف دور سازد زیرا عواملی در جامعه وجود دارد که موجب انحراف و فساد در خانواده می شود که یکی از آنها انحراف جنسی شوهر می باشد که در این صورت پیامدهای زیان باری در خانواده و جامعه به وجود می آورد زیرا شوهر به عنوان مسئول تامین اقتصاد خانواده به صورت مداوم خارج از خانه و در ارتباط با افراد مختلف است و باتوجه به تنوع و گستردگی انواع وسایل ارتباطی، در دنیای امروز، بستری را فراهم کرده است تا افراد و به خصوص مردان که خارج از خانه و به دور از خانواده مشغول فعالیت هستند شرایط انحرافات جنسی بیشتری نسبت به زن ها داشته باشند

بنابراین، لازم است که زن از جایگاه خود و نقش هایی که می تواند در حوزه روابط خانوادگی ایفا کند آگاهی داشته باشد تا با علم به این موضوع در جهت سلامت و پایداری خانواده و روابط حاکم بر آن تلاش کند تا بتواند از انحراف جنسی شوهر مصون بماند .

محقق در این پژوهش به این نتایج دست یافت که:

۱_ مرد به طور فطری به دنبال زیبایی است و زن می تواند با آراستگی و زینت در خانه از نگاه همسرش به زینت نامحرمان جلوگیری کند و اینگونه از انحراف جنسی شوهرش مصون بماند .

۲_ بر زن واجب در غیر ایامی که از نظر شرع محدودیت دارد نسبت به ارضای جنسی شوهرش جواب مثبت دهد تا شوهرش را از انحراف جنسی مصون بدارد.

۳_ اگر شوهر در خانه احساس امنیت عاطفی داشته باشد و زن این حس را در خانه تامین کند می تواند از انحراف جنسی شوهر مصون بماند.

۴_ فضای مجازی موجبات دوری اعضای خانواده را از هم فراهم ساخته و رغم نزدیکی فیزیکی در خانه ، فاصله معنوی و عاطفی زیادی را از یکدیگر تجربه می کنند و همین امر سبب می شود شوهر به ارتباط با نامحرم روی آورد بنابر این زن با مدیریت فضای مجازی میتواند شوهر را از این انحراف جنسی دور کند.

۵_ زن با جلوگیری از نصب ماهواره در خانه می تواند اعضای خانواده و به خصوص شوهر را از محتوای نامناسب برنامه و فیلم های آن دور سازد و اینگونه از انحراف جنسی شوهر مصون بماند.

فهرست منابع

۱. قرآن کریم
۲. ابن فارس، احمد بن زکریا؛ معجم مقائیس اللغة؛ قم: انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی، ۱۴۰۴ق.
۳. احمدوند، کبری و دیگران؛ «کار کرد ها و چالش های فضای مجازی در ساحت تربیت دینی و اخلاقی» ؛ انجمن فلسفه تعلیم و تربیت ایران، ۱۳۹۶
۴. بابایی، علی؛ نقش اسلام در ایجاد آرامش در زندگی زنashویی؛ ج ۱۲، چاپ سوم، اصفهان: نشر دارخوین، ۱۳۹۵.
۵. حاج محمدی، فرشته، سمیرا حاج محمدی ؛ «تاثیرات اخلاقی استفاده از فضای مجازی بر پیوند زناشویی و روابط فرزندان در خانواده» ؛ فصلنامه علمی_ترویجی در حوزه اخلاق، شماره ۲۸، ۱۳۹۶.
۶. حسینی، سید مسعود، مرتضی براتی ؛ «جرم شناسی روابط فرا زناشویی در فضای مجازی» ؛ فصلنامه رهیافت های نوین در مطالعات اسلامی، شماره هشت، سال ۱۴۰۰.
۷. دهخدا، علی اکبر؛ لغت نامه دهخدا؛ ج ۶، تهران: مؤسسه انتشارات و چاپ دانشگاه تهران، ۱۳۷۷ش.
۸. دیوبند، فائزه، ابراهیم مسعودنیا، سمیه جسمانی ؛ «تاثیر برنامه های ماهواره بر نگرش جوانان به روابط نامشروع» ؛ فصلنامه مطالعات پلیس زن، ش ۱۹، سال ۱۳۹۲.

۹. رحیمی، مرتضی؛ «زینت و آراستگی از دیدگاه امام رضا»؛ پژوهش های اجتماعی اسلامی، سال بیست و سوم، ۱۳۹۶.
۱۰. سویزی، مهری؛ خانواده کارآمد و متعالی؛ تهران: کتاب نیستان، ۱۳۸۷ش.
۱۱. صدری فر، نبی الله، غلامعلی مقدم؛ «نقش تربیتی جلوه گری متقابل زوجین بر اساس روایات در استحکام خانواده و تاثیر آن بر سبک زندگی در عصر جدید»؛ فصلنامه علمی پژوهشی آموزه های تربیتی در قرآن و حدیث، ۱۴۰۰، ش ۱.
۱۲. صفورایی، محمد مهدی؛ «نقش حقوق در کارآمدی خانواده از دیدگاه اسلام»؛ نشریه معرفت، ش هفت، ۱۳۸۹.
۱۳. طباطبایی، سید محمد حسین؛ المیزان فی تفسیر القرآن؛ ج ۲، بیروت: موسسه الاعلمی للمطبوعات، ۱۴۱۷ق.
۱۴. طبرسی، حسن بن فضل؛ مکارم الاخلاق؛ چاپ چهارم، قم: الشریف الرضی، ۱۳۷۰.
۱۵. غفاری، داریوش، محمد سجادصیدی، خدیجه رضایی؛ «تاثیرماهواره در بی ثباتی ازدواج نقش واسطه ای دین داری و نگرش مثبت نسبت به رابطه با جنس مخالف»؛ پژوهش نامه اسلامی زنان و خانواده، ش ۸، ۱۳۹۶.
۱۶. فقیهی رضایی، محمد و دیگران؛ القرآن حکیم به همراه شرح آیات منتخب؛ ناصر مکارم شیرازی، چاپ چهارم، قم: انتشارات تهذیب، ۱۴۰۲.
۱۷. کلینی، محمد بن یعقوب؛ اصول کافی؛ حسین استاد ولی، جلد ۵، چاپ چهارم، تهران: انتشارات دار الثقلین، ۱۳۹۰.
۱۸. مجلسی، محمد باقر؛ بحارالانوار؛ ج ۱۰۳ و ج ۷۷، بیروت، موسسه الوفاء، ۱۴۰۳ق.
۱۹. محکم کار، ایمان، محمد مهدی حلاج؛ «فضای مجازی، ابعاد، ویژگی ها و کارکرد های آن در عرصه ی هویت با محوریت شبکه های اجتماعی مجازی»؛ مجله ی معرفت، ش ۲۰۱، ۱۳۹۳.
۲۰. محمودیان، حسین؛ دانش خانواده؛ چاپ هشتم، تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه ها، ۱۳۸۷ش.
۲۱. مروتی، سهراب و دیگران؛ «علل و عوامل انحرافات جنسی از دیدگاه قرآن و روایات»؛ پژوهش نامه اسلامی زنان و خانواده، ش ۲، ۱۳۹۳.

۲۲. مسعود نیا، ابراهیم، سمیه جسمانی؛ «تاثیر برنامه های ماهواره ای بر نگرش جوانان به روابط نامشروع»؛ ش ۱۹، ۱۳۹۲.

۲۳. معین، محمد؛ فرهنگ فارسی معین؛ ج ۱، چاپ اول، بی جا: امیر کبیر، ۱۳۸۸.

۲۴. مکارم شیرازی، ناصر؛ تفسیر نمونه؛ ج ۱، چاپ چهل و دوم، تهران: دارالکتاب اسلامی، ۱۳۸۱.

۲۵. ورمقانی، حسن؛ «بررسی جایگاه محبت و آثار آن در خانواده»؛ کنفرانس بین المللی فقه حقوق و پژوهش های دینی، ۱۳۹۹.

۲۶. Williams, K., Howell, T., Cooper, B., Yuille, J., & Paulhus, D. (2004, May). Deviant Sexual Thoughts

and Behaviors: The Roles of Personality and Pornography Use. In Department of Psychology,

University of British Columbia. Part of presentation at the Annual Conference of the American

Psychological Society, Chicago. Retrieved from
[http://www2.psych.ubc.ca/~dpaulhus/](http://www2.psych.ubc.ca/~dpaulhus/research/DARK_TRIAD/PRESENTATIONS/Williamsetal-APS2004.pdf)

[research/DARK_TRIAD/PRESENTATIONS/Williamsetal-APS2004.pdf](http://www2.psych.ubc.ca/~dpaulhus/research/DARK_TRIAD/PRESENTATIONS/Williamsetal-APS2004.pdf)